

din trecutul presei băcăuane

„Carligulu“

Printre ziarele cu un pronunțat caracter anti-monarhic aparute în țară în a doua parte a secolului trecut s-a numărat și ziarul „Carligulu“...

În orașul Bacău, „Carligulu“, ziar oficial al lui Costin, s-a făcut purtătorul de cuvânt al forțelor antimonarhice...

Carol „rege și craiu al României — cu mila vinzătorilor și sila Națiunii“, adus în țară din străinătate de către exponenții forțelor reacționare interne...

Datorită „urârilor“ acestora și altor critici aduse fruntașilor conservatori, aliații ai lui Carol, auornățiile locale...

„Moldova“

Ziarul „Moldova“ se inserie în istoria presei băcăuane de la sfârșitul secolului al XIX-lea ca o publicație democratică...

Sub îndrumarea unui colegiu format din intelectuali cu idei progresiste, apare, la 13 noiembrie 1895, în orașul Bacău...

„Scopul“ ziarului era de „a educa populația rurală, de a face o școală politică clasei până acum desconsiderată...“

În concepția redactorilor, țărănimea era clasa socială cea mai puternică și educarea ei era necesară în vederea obținerii de drepturi...

Programul ziarului evidențiază și limitele concepțiilor socialiste cu privire la țărănime. Ziarul nu urmărea prin munca de „luminare“ să organizeze țărănimea...

„Moldova“ se situa pe o poziție înaintată, fiind apărărea socialistului V. G. Morțun, împotriva criticilor aduse de „Jurnalul din Iași“...

Constantin Prangati

scriitori băcăuani din trecut

Gh. D. Apostol

Interlocutorul meu, G. D. Apostol (născut la Bacău, în aprilie 1886), al cărui nume îl reținusem din lectura Ateneului cultural...

După ce tipărise în 1918, la Piatra Neamț, placheta Țării mele, cu versuri „care se referau la simțul național răscolit de starea de război...“

24 Ianuarie 1859

Înfăptuirea României moderne. Cuza și viața culturală

Pe lângă meritele deosebite pe care Alexandru Ioan Cuza le-a avut sub raportul politic și social-economic, contribuind într-un chip însemnat la înălțarea și consolidarea statului român modern...

„Idellele drumului Unirii în materie de învățământ sunt înapoiate chiar din primul an, în mesajul la descurcarea seshunii Adunării Elective...“

„Merită să fie relevat faptul că în proiectul de Constituție elaborat de Comisia centrală din 1859 se prevedea obligativitatea învățământului primar...“

„După o statistică din anul 1860, publicată în oficiosul „Instrucțiunea publică“ din iunie, existau în 1860 în toată țara, 2129 de școli publice primare...“

„În anul 1860, după deschiderea universității, are loc la Iași și înălțarea Conservatorului de Muzică. Înființarea acestuia se hotărăse de către guvernul Kogălniceanu...“

„Ca și Universitatea, Conservatorul din București s-a înființat cu patru ani mai târziu, la 1 noiembrie 1864. Printre cei care au luptat pentru realizarea acestei instituții de cultură a fost D. G. Florescu...“

„În toamna aceluiași an, la propunerea pictorului C. Tattarescu s-a înființat Școala de Belle-arte din București. Director a fost pictorul Theodor Aman...“

„După cum se cunoaște, Cuza a preluat literatura și pe slujitorii ei, având legături strânse cu literații reprezentativi ai vremii (Vasile Alecsandri, D. Bolintineanu, M. Kogălniceanu)...“

hurgos“ numai pentru trebuințele lui. Poetul băcăuan declara în 1932 că nu „sevea de recănată“... „i-a notat să-și upărească versurile și că „o emiție cit de mică“ nu-l sumărează...

El confirmă, o dată în plus, obseola romantismului românesc la începutul secolului al XX-lea, obseola psihica a poetilor...

„Și, în fine, eu, în epoca unei adorații în genunchi a poeziei emnesiene, dar și a degradării ei prin cororiarea la nivelul romanțelor, al parodierii ei învointare...“

„Magistrat și gazetar (în afara colaborării la gazetele locale a publicat și în Dacia, Aurora, Tara noastră)...“

„Absorbit de disputele din barou și de campaniile gazetărești, G. D. Apostol a revenit după 1920, doar intermitent la poezie...“

„Magistrat și gazetar (în afara colaborării la gazetele locale a publicat și în Dacia, Aurora, Tara noastră)...“

Constantin Călin

Correspondență literară

M. BLECHER - SAȘA PANĂ

15.V.1935

Stimate domnule Sașa Pană, Zilele acestea am fost foarte bolnav; în urma unei intoxicații, am avut o enterocolită cu crize foarte dureroase...

Imi pare nespus de bine că vă gândiți să veniți să-mi faceți o vizită și așa vrea ca aceasta să aibă loc când mă voi simți mai în puteri...

Propunerea la care se referă era să-i editez o plachetă de poeme. Dar bolile intercurente celei care îl țintuia la pat și lucrul la „Exerciții“ nu i-au dat răgas...

Roman — 16.VI.1936 str. Costache Morțun, 4

Stimate domnule Sașa Pană, Vin să te rog să-mi faci, dacă poți, un mare, un imens serviciu. Cunosce aici în oraș un birjar, om foarte cinstit și cumsecade...

Știu că d-ta stai vara pe la Piatra și poate, — deci, — îl cunoști pe doctorul de la sanato-

M. BLECHER: „Sașa Pană“ portret din memorie (1937) INEDIT

riu. În acest caz, te rog mult scrie câteva rânduri de recomandare pentru acest bolnav. Îți cheamă Avram Waldmann. Îmi faci personal un mare bine, iar bolnavului, faptul că pleacă cu un „bilet“ la mină, îi va întări moralul.

Încă mai sint sub impresia splendorii desene ce mi-ai arătat și, în așteptarea revederii, îți trimit cele mai prietenești salutări,

Acum, corespondența e sporadică și prin cărți poștale. Începând la 25 mai și până la sfârșitul anului 1936, în fiecare vineri sau sâmbătă dimineață trenul mă aducea la Roman, unde rămâneam 12 ore. Prinzeam lângă patul lui de suferințe...

Acolo, în odăița din Costache Morțun 4, mi l-a prezentat pe Ion Sofia Manolescu și am pus la punct placheta căreia i-am spus „Odiha neagră“ și care a apărut în editura unu (pe cheltuiala editorului și a autorului).

Roman — 3.VIII.1936 str. Costache Morțun, 4

Stimate domnule Sașa Pană, Vă mulțumesc de tot pentru sticla trimisă care mi-a fost predată ieri. Este exact ceea ce doream.

Vă trimit azi prin mandat 500 lei pe care mi i-a adus Ion Manolescu (el îmi aduce mie bani ca să-i țin, pentru că e biletul la Roman și nu poate rezista tentațiilor...)

Vă rog a-mi scrie când plecați la Piatra și ce adresă aveți acolo, am un mic pachet pentru Vladimir și cum sîni lucruri fragile, în ceramică, n-am vrut să-l expediez prin poștă.

Vă rog mult a-mi face plăcerea de a-mi permite să intru în relații de prietenie cu fiul Dvs. Cu cele mai bune sentimente,

Această poștală era adresată la Dorohoi, unde mă știa, pentru o parte din luna de concediu. 20.IX.1936

Stimate domnule Sașa Pană, Cu mare părere de rău vă anunț că n-o să pot face traducerea promisă.

Toată săptămîna am fost sîcît de dureri cari nici acum n-au încetat și mi-a fost imposibil ca să scriu un rând. Veți vedea vineri starea mea și mă veți ierta și înțeleg.

Cu buna prietenie, M. BLECHER 9.XII.1936

Stimate domnule Sașa Pană, Chiar acum a venit pe la mine dl. Manolescu pe care l-au căutat băieții zadarnic pe la serviciu și pe-acasă pe la el. Îmi spune că săptămîna trecută a expediat 700 lei, — mai are de dat încă 700 lei și îi va trimite la începutul lunii ce vine.

Cu siguranță că și această intîrziere vă cauzează mari neplăceri, dar vă rog o dată cu dl. Manolescu, să i-o îngăduiți. Voi vedea ca de data asta să fie exact la trimis.

Cu prietenești salutări, M. BLECHER

De anul nou 1937 am primit portretul meu desenat „din memorie“ — cum se menționa pe foaia care îl acoperea. Era lucrat în creioane colorate și destul de asemănător. Peste o lună am primit cartea poștală cu următorul conținut:

Dragă domnule Sașa Pană, Îți mulțumesc pentru bunele rînduiri ce-mi le scrii. Am primit de la d. Tiberiu Iliescu și Al. Assan, o scrisoare pentru colaborare la „Meridian“, însă mi-a fost imposibil să trimit ceva pentru că n-am nimic pregătit. Cred, ca și d-ta, că „Meridian“ e o revistă bună, pacal că e plină de greșeli de tipar. În cronică pentru I. Manolescu s-a scris în loc de „baladă“, „balagă“. Pentru ce nu „baligă“? Toate acestea sîrbesc prestigiu revistei. Vezi d-ta ca să se evite aceste lucruri și atunci „Meridian“ nu va fi bună ci excelentă.

Cu drag, M. BLECHER Te rog îine-mă la curent cu ce primești de la André Breton; mă interesează.

Aceasta a fost ultima corespondență primită de la Blecher. Fusesem mutat în garnizoana (mizeră) din comuna Flămînzii (Botoșani), disciplinar, cînd se descoperise colaborarea mea la revista Cuvîntul liber cu traduceri din Langston Hughes, Jef Last și alți poeți luptători de stînga. Și pus sub supraveghere. Blecher publicase între timp romanul „Inimi cicatrizate“ și acum lucra la o continuare, rămăsă inedită: „Vizuina luminată“. Lucra intens cu prezentimentul sfîrșitului apropiat. Acesta veni ca o dezlegare după 10 ani de suferință care în ultimul timp s-a agravat și l-a împiedicat să mai plimbe stiloul pe fața hîrtiei albe ca și chipul lui.

